

**Найбільш поширені питання, що виникають у суб'єктів
декларування під час подання декларацій осіб,
уповноважених на виконання функцій держави і місцевого
самоврядування**

**1. Як отримати електронний цифровий підпис суб'єкту
декларування, що припинив діяльність, пов'язану з
виконанням функцій держави або місцевого
самоврядування?**

Питання відсутності працюючого ключа електронного цифрового підпису вирішуються виключно суб'єктом декларування шляхом звернення до відповідного акредитованого центру сертифікації ключів. Додаткову інформацію щодо переліку та місцезнаходження зазначених центрів, порядку отримання електронного цифрового підпису можна отримати на сторінці Центрального засвідчувального органу Міністерства юстиції України: <http://czo.gov.ua>.

**2. Хто вважається «посадовими особами юридичних осіб
публічного права», відповідно до підпункту «а» пункту 2
частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання
корупції» (далі – Закон)?**

Під «посадовими особами юридичних осіб публічного права» (відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону) слід розуміти працівників юридичних осіб публічного права, які наділені посадовими повноваженнями здійснювати організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції. Визначальним при цьому є обсяг функцій (обов'язків) відповідного працівника.

Так, адміністративно-господарські функції (обов'язки) – це обов'язки з управління або розпорядження державним, комунальним майном (установлення порядку його зберігання, переробки, реалізації забезпечення контролю за цими операціями тощо). Такі повноваження в тому чи іншому обсязі є у начальників планово-господарських, постачальницьких, фінансових відділів і

служб, завідувачів складів, магазинів, майстерень, ательє, їх заступників, керівників відділів підприємств, відомчих ревізорів та контролерів тощо.

Організаційно-розпорядчі функції (обов'язки) – це обов'язки щодо здійснення керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форм власності. Такі функції виконують, зокрема, керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних, комунальних підприємств, установ або організацій, їхні заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділів, лабораторій, кафедр), їхні заступники, особи, які керують ділянками робіт (майстри, виконробы, бригадири тощо).

Слід зазначити, що працівники підприємств, установ, організацій, які виконують професійні (лікар, вчитель тощо), виробничі (водій, швачка тощо) або технічні (друкарка, охоронник, оператор котельні тощо) функції, визнаються посадовими особами лише за умови, що разом із цими функціями вони виконують організаційно-розпорядчі або адміністративно-господарські обов'язки.

При цьому, у цілях визначення суб'єктів декларування, згідно із Законом, слід застосовувати вужче тлумачення і вважати службовими, посадовими особами – суб'єктами декларування лише тих працівників, на яких покладено відповідні обов'язки на постійній основі.

3. Чи подають на першому етапі декларації працівники патронатних служб?

Працівники патронатних служб, інші працівники державних органів, які виконують функції з обслуговування, можуть належати до посадових та службових осіб відповідно до підпункту «и» пункту 1 частини першої статті 3 Закону (посадові та службові особи інших державних органів, органів влади Автономної

Республіки Крим) за умови відповідності характеристикам, зазначеним у питанні 2 цих Питань.

4. Хто належить до членів сім'ї суб'єкта декларування?

Відповідно до статті 1 Закону, членами сім'ї суб'єкта декларування вважаються:

1) особа, яка перебуває у шлюбі із суб'єктом декларування (чоловік/дружина), незалежно від їх спільного проживання. Це означає, що членом сім'ї суб'єкта декларування є його подружжя (дружина або чоловік), якщо шлюб між ними офіційно не розірвано (навіть якщо особи спільно не проживають, не пов'язані спільним побутом тощо);

2) у разі наявності сукупності таких ознак, як спільне проживання, пов'язаність спільним побутом та наявність взаємних прав та обов'язків (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних) із суб'єктом декларування, членами його сім'ї є також його:

діти, у тому числі повнолітні;

батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням;

будь-які інші особи, у тому числі особи, які спільно проживають із суб'єктом декларування, але не перебувають з ним у шлюбі.

Усі інші особи, за відсутності хоча б однієї із вищевказаних ознак, для цілей декларування не вважаються членами сім'ї суб'єкта декларування (наприклад, особи, які за відсутності вказаних ознак спільно орендують (користуються) житлом, проживаючи в одній квартирі, кімнаті у гуртожитку, готелі тощо).

Слід також звернути увагу на те, що в декларацію включається інформація про членів сім'ї станом на останній день звітного періоду. Наприклад, якщо упродовж звітного періоду – незалежно від тривалості – особа спільно проживала із суб'єктом декларування, була пов'язана з ним спільним побутом та мала взаємні права та обов'язки, але таке спільне проживання було припинено станом на останній день звітного періоду (наприклад, 31 грудня для щорічної декларації), то особа не вважається членом сім'ї суб'єкта декларування й інформація про неї в декларації не відображається.

5. Помилка при реєстрації користувача Реєстру. Не приходять підтвердження. Невірно вказано e-mail. Що робити?

Користувачу необхідно засобами електронної пошти звернутись до служби технічної допомоги Національного агентства на електронну адресу: support@nazk.gov.ua для отримання необхідної допомоги.

6. Декларанту невідомі окремі відомості щодо майна або окремі відомості щодо майна не існують, що робити?

Система подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбачає:

- у разі якщо декларанту невідомі окремі відомості щодо майна застосовувати кнопку «Не відомо», яка з'являється при встановленні курсору в поле, що заповнюється;

- у разі якщо окремі відомості щодо майна відсутні застосовувати кнопку «Не застосовується», яка з'являється при встановленні курсору в поле, що заповнюється.

7. Чи належать до доходу суб'єкта декларування компенсаційні кошти?

У розумінні пункту 7 частини першої статті 45 Закону доходи включають: заробітну плату (грошове забезпечення), отриману як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом, гонорари та інші виплати згідно з цивільно-правовими правочинами, дохід від здійснення підприємницької або незалежної професійної діяльності, дохід від надання майна в оренду, дивіденди, проценти, роялті, страхові виплати, благодійну допомогу, пенсію, спадщину, доходи від відчуження цінних паперів та корпоративних прав, подарунки та інші доходи.

Під заробітною платою розуміється основна заробітна плата, а також будь-які заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) особі у зв'язку з відносинами трудового найму.

8. Чи подають особи, які припиняють діяльність у державному органі, у зв'язку з переведенням до іншого органу, декларацію, передбачену абзацом першим частини другої статті 50 Закону?

Відповідно до абзацу першого частини другої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції», особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за період, не охоплений раніше поданими деклараціями.

Відповідно до зазначеного, у разі призначення особи на посаду до іншого органу шляхом переведення, подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, до попереднього місця роботи не потрібно, оскільки переведена особа звільнилася, але не припинила діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

9. Як подати виправлену декларацію?

Відповідно до частини четвертої статті 45 Закону, упродовж семи днів після подання декларації суб'єкт декларування має право подати виправлену декларацію.

10. Яким чином відображати в декларації суму кредиту – всю суму кредиту, зобов'язання за яким виникли у звітному періоді, чи фактично отриману частину кредиту станом на кінець звітного періоду?

Якщо у звітному періоді суб'єкт декларування або член його сім'ї уклав кредитний договір на суму, що перевищує 50 МЗП, встановлених на 1 січня звітного періоду, але станом на останній день звітного періоду (наприклад, 31 грудня для щорічної декларації) отримав лише частину передбаченого договором кредиту, то в декларації у розділі «Фінансові зобов'язання» зазначається інформація про таке зобов'язання і як розмір зобов'язання вказується повна сума кредиту згідно з договором. При цьому кошти, які були фактично отримані згідно з кредитним договором у звітному періоді, незалежно від суми зобов'язання, слід зазначити у розділі декларації «Доходи, у тому числі подарунки» як «Інший дохід» та в розділі «Грошові активи», якщо ці кошти належать суб'єкту декларування або члену його сім'ї станом на останній день звітного періоду та їхній розмір перевищує встановлений поріг декларування.

11. Чи підлягають декларуванню в розділі «Об'єкти нерухомості» надвірні побудови окремо від житлового будинку?

Пунктом 2 частини першої статті 46 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) передбачено, що суб'єкт декларування повинен задекларувати усі об'єкти нерухомості, що належать йому та членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або перебувають у них в оренді чи на іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуто таке право.

У розділі 3 «Об'єкти нерухомості» декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суб'єкту декларування необхідно зазначити дані про житловий будинок (місцезнаходження, дата набуття права у власність, вартість на дату набуття права, вартість за останньою грошовою оцінкою, тип права) згідно з наявними правовстановлюючими документами.

Якщо приналежні об'єкти описані в основному документі на право власності і не зареєстровані як окремі об'єкти нерухомості, то їх не потрібно декларувати окремо. Не підлягають декларуванню окремо від житлового будинку (головної речі) приналежності житлового будинку – надвірні побудови (приналежні речі), які зазначені у правовстановлюючому документі на житловий будинок, навіть якщо їх площа вказана у технічному паспорті, що був складений Бюро технічної інвентаризації.

Таким чином, у розділі 3 «Об'єкти нерухомості» декларації суб'єкту декларування не потрібно зазначати приналежності житлового будинку, а саме – надвірні побудови, оскільки згідно із законодавством державній реєстрації підлягало право власності на головну річ – житловий будинок, а право власності на приналежності (надвірні побудови) не було зареєстровано окремо.

У розділі 4 «Об'єкти незавершеного будівництва» декларації суб'єкт декларування зазначає об'єкти незавершеного будівництва, об'єкти, не прийняті в експлуатацію, об'єкти, права власності на які не зареєстровані в установленому Законом порядку. Надвірні побудови, які прийняті в експлуатацію, у розділі 4 «Об'єкти незавершеного будівництва» декларації не зазначаються.

12. Чи зазначати інформацію про членів сім'ї, які спільно не проживають із суб'єктом декларування?

Згідно зі статтею 46 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) членами сім'ї суб'єкта декларування є особи, які

перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

У разі наявності таких ознак, як спільне проживання, пов'язаність спільним побутом та наявність взаємних прав та обов'язків (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних) із суб'єктом декларування, членами його сім'ї є також його діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, та будь-які інші особи, у тому числі особи, які спільно проживають із суб'єктом декларування, але не перебувають з ним у шлюбі. Усі інші особи, за відсутності хоча б однієї із зазначених ознак, для цілей декларування не вважаються членами сім'ї суб'єкта декларування. Враховуючи зазначене, суб'єкт декларування не зазначає інформацію про членів сім'ї, які спільно не проживають.

Роз'яснення щодо визначення суб'єктів декларування, передбачених підпунктом «и» пункту 1 та пунктами 2, 3 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» (щодо посадових осіб юридичних осіб публічного права)